

კომისარიატი
საქართველო
საგანგებო
სამსახური
1932
X
901
ქ. თბილისი

საქართველოს ს.ს.რ.

საგ. რედაქციის

მუშათა და გლეხთა მთავრობის

კანონთა და განკარგულებათა კრებული

სახალხო კომისარიათა საბჭოს და ეკონომიური საბჭოს
სამართა მმართველობის განყოფილება

1932 წ. აპრილის 15.

№ 18

ნაწილი პირველი

შ ი ნ ა ა რ ს ი

სახელმწიფო დაზღვევა.

143. საქართველოს სსრ სოფლებსა და ქალაქებში 1933 წელს სავალდებულო საგანაკვეთო დაზღვევის შესახებ.

სახელმწიფო დაზღვევა

143. დადგენილება ს.კ.ს.

საქართველოს სსრ სოფლებსა და ქალაქებში 1933 წელს სავალდებულო საგანაკვეთო დაზღვევის შესახებ.

„სოფლებსა და ქალაქებში 1933 წელს სავალდებულო საგანაკვეთო დაზღვევის შესახებ“ გამოცემული შრომისა და თავდაცვის საბჭოს 1932 წ. ივნისის 10-ის დადგენილებისა (სსრკ კან. კრ. 1932 წ. № 46, მუხ. 272) და „1933 წ. სავალდებულო საგანაკვეთო დაზღვევის შესახებ“ მიღებული ა/კსფსრ სახალხო კომისარიათა საბჭოს 1932 წ. ივნისის 27-ის დადგენილების (ოქმი № 10, § 7) თანახმად, საქართველოს სსრ სახალხო კომისარიათა საბჭო ადგენს:

დამყარებულ იქნეს შემდეგი წესი 1933 წელს სავალდებულო საგანაკვეთო დაზღვევის ჩატარებისათვის საქართველოს სსრ სოფლებსა და ქალაქებში.

1. სავალდებულო საგანაკვეთო წესით დაიზღვევა შემდეგი ქონება:

ა. კოლექტიურ მეურნეობებში (სახ.-სამ. კომუნებში, სახ.-სამ. არტელებში და მიწის საერთო ძალით დამშუშავებელ ამხანაგობებში):

ა) მენობები, სასოფლო-სამეურნეო და სამრეწველო საწარმონი (გაწყობილობით), რთული სას.-სამეურნეო ინვენტარი და მექანიზებული ტრანსპორტი, მინდვრის და ველის მთელი პროდუქცია (სათესლე, სასურსათო და სასაქონლო)—ცეცხლისაგან და სხვა სტიქიურ უბედურებისაგან, როგორცაა წყალდიდობა, მიწისძვრა, მეწყერი, ზეავი, ქარიშხალი, გრიგალი და ნიაღვარი;

ბ) სასოფლო-სამეურნეო მცენარეები—დასეტყვისაგან და აგრეთვე ნიაღვრისა და ქარიშხლისაგან, რაც თან მოჰყვება დასეტყვას;

გ) ბამბისა, თამბაქოს, სოიას, კენაფისა, აბუსალათინისა, არახისისა, კუნჯუთისა და სუძას ნათესები—მოუსავლიანობისაგან;

დ) სელისა და კანაფის ნათესები—გვალვისაგან;

ე) მსხვილფეხა რქოსანი საქონელი 1 წლიდან—სიკვდილისაგან;

ვ) ცხენი, აქლემი და ვირი 2 წლიდან—სიკვდილისაგან;

ზ) ცხვარი, თხა და ლორი 6 თვიდან—სიკვდილისაგან;

თ) ჯიშინი საქონელი 6 თვიდან—სიკვდილისაგან.

ბ. ინდივიდუალურ მეურნეობებში და კოლმეურნეთა მეურნეობებში (არაგანსაზოგადოებელი ქონება):

ა) შენობები, სასოფლო-სამეურნეო და სამრეწველო საწარმონი (გაწყობილობით)—ცეცხლისაგან (ქალაქად), ხოლო კოლმეურნეთა შენობები იზღვევა აგრეთვე შემდეგ სტიქიურ უბედურებისაგან: წყალდიდობა, მიწისძვრა, მეწყერი და ზეავი (ქალაქებში);

ბ) სასოფლო-სამეურნეო მცენარეები—დასეტყვისაგან და აგრეთვე ნიაღვრისა და ქარიშხლისაგან, რაც თან მოჰყვება დასეტყვას;

გ) ბამბისა, თამბაქოს, სოიას, კენაფისა, აბუსალათინისა, არახისისა, კუნჯუთისა და სუძას ნათესები—მოუსავლიანობისაგან;

დ) სელისა და კანაფის ნათესები—გვალვისაგან;

ე) მსხვილფეხა რქოსანი საქონელი 1 წლიდან—სიკვდილისაგან;

ვ) ცხენი, აქლემი და ვირი 2 წლიდან—სიკვდილისაგან;

ზ) არ დაიზღვევა;

თ) არ დაიზღვევა;

შენიშვნა. ნუსხა იმ რთული სასოფლო-სამეურნეო ინვენტარისა და მექანიზებული ტრანსპორტისა, რაც დაზღვეულ უნდა იქნეს სავალდებულო საგანაკვეთო წესით, აღნიშნულია 1-ლ დანართში. კოლექტიურ მეურნეობებს უფლება აქვთ წარადგინონ დასაზღვევად სავალდებულო საგანაკვეთო წესით სხვა სახის სამეურნეო ინვენტარიც, რაც კოლექტიურ მეურნეობის საინვენტარო აღწერილობაშია.

2. 1-ლ მუხლში ჩამოთვლილი დაზღვევის სახეები გატარებულ უნდა იქნეს ყველა იმ ადგილას (ერწო-თიანეთის რაიონის სოფ. ხაშალის გარდა), სადაც ეს სახეები აქამდე გატარებული იყო (საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1930 წ. აგვისტოს 25-ის დადგენილება—საქ. სსრ კან. კრ. 1930 წ. მე-17 №-ი, მუხ. 272).

3. შენობებისა სასოფლო-სამეურნეო და სამრეწველო საწარმოთა (გაწყობილობით), და აგრეთვე სასოფლო-სამეურნეო ინვენტარისა, მინდვრისა და ველის პროდუქციის ზარალისათვის კოლმეურნეობებს ეძლევათ სადაზღვეო საზღაურის ქონების სრული ღირებულებით საინვენტარო აღწერილობის თანახმად კოლმეურნეობებს შეუძლიანთ დააზღვიონ თავიანთი შენობები, საწარმონი, გა-

წყობილობა და ინვენტარი საინვენტარო ღირებულებაზე მეტადაც, საფინანსო ორგანოების შეფასების მიხედვით.

4. შენობებისა, სასოფლო-სამეურნეო და სამრეწველო საწარმოთა (გაწყობილობით) ზარალისათვის (ქალაქებში) ინდივიდუალურ მეურნეობებს და კოლმეურნეებს სადაზღვეო საზღაური ეძლევათ სრული ღირებულებით შეფასების თანახმად, ხოლო კულაკურ მეურნეობებს და იმ პირებს, რომლებიც იბეგრებიან საშემოსავლო გადასახადით მე-3 №-ის განრიგების თანახმად, სადაზღვეო საზღაური ეძლევათ შეფასების 50% რაოდენობით.

5. სასოფლო-სამეურნეო მცენარეების—სეტყვისაგან და სასოფლო-სამეურნეო ცხოველების—სიკვდილისაგან დაზღვევის შემთხვევაში სადასაზღვეო საზღაური გაიცემა იმ მტკიცე ნორმების მიხედვით, რაც აღნიშნულია მე-2 და მე-3 დანართში.

6. კოლმეურნეობებს შეუძლიანთ დააზღვეონ თავიანთი ცხოველები მათი სრული ღირებულების რაოდენობამდე, საინვენტარო აღწერილობით, და აგრეთვე საინვენტარო ღირებულების მეტი რაოდენობითაც, საფინანსო ორგანოების შეფასებით. ჯიშინი და აგრეთვე გაუმჯობესებული ჯიშის საქონელი კოლმეურნეობებში უსათუოდ და იზღვევა მისი სრული ღირებულებით.

7. სასოფლო-სამეურნეო მცენარეების მოუსავლიანობისაგან დაზღვევის შემთხვევაში სადაზღვეო საზღაური გაიცემა დანაკლისის ღირებულების რაოდენობით, მტკიცე სადამზადებლო ფასების თანახმად. დანაკლისად ითვლება განსხვავება მეურნეობის მიერ მთლად დაზღვეული კულტურის ფართობზე მიღებულ ნამდვილ მოსავალსა და უწყებული ადგილისათვის დაწესებული პასუხისმგებლობის ზღვრული ნორმების მიხედვით გამოანგარიშებულ მოსავალს შორის. პასუხისმგებლობის ზღვრული ნორმები აღნიშნულია მე-4 დანართში.

8. სელისა და კანაფის გვალვისაგან დაზღვევის შემთხვევაში სადაზღვეო საზღაური გაიცემა დანაკლისის ღირებულების რაოდენობით მტკიცე სადამზადებლო ფასების თანახმად. დანაკლისად ითვლება განსხვავება მეურნეობის მიერ მთლად დაზღვეული კულტურის ფართობზე მიღებულ ნამდვილ მოსავალსა და პასუხისმგებლობის ზღვრული ნორმების მიხედვით გამოანგარიშებულ მოსავალს შორის. ამასთანავე უკეთეს მოსავლის დაკლებაზე იმოქმედა, გვალვის გარდა, რაიმე სხვა სტიქიურმა მოვლენამ, ამ მოვლენით გამოწვეული ზარალი არ აინაზღაურება. სელისა და კანაფის დაზღვევის პასუხისმგებლობის ზღვრული ნორმები აღნიშნულია მე-5 დანართში.

9. სადაზღვეო საზღაური ამ დადგენილების თანახმად გაიცემა იმ ზარალისთვის, რაც მოხდება 1933 წ. იანვრის 1-დან, ხოლო 1933 წ. იანვრის 1-მდე მომხდარი ზარალი აინაზღაურება თანახმად საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს დადგენილებისა „საქართველოს სსრ სოფლებსა და ქალაქებში 1932 წელს სავალდებულო საგანაკვეთო დაზღვევის ჩატარების შესახებ“ (საქ. სსრ კან. კრ. 1931 წ. მე-14 №-ი, მუხ. 162 და მე-15 №-ი, მუხ. 181).

მოუსავლიანობისაგან დაზღვევისა და აგრეთვე სელისა და კანაფის გვალვისაგან დაზღვევის შემთხვევაში სადაზღვეო საზღაური, ამ დადგენილების თანახმად, გაიცემა აგრეთვე 1932 წ. მომხდარი ზარალისათვისაც.

10. დაწესებული ნორმებით გამოანგარიშებული ზარალი აინაზღაურება მთელი თანხით მხოლოდ ქონების სრული დაღუპვის შემთხვევაში; ქონების ნაწილობრივ დაზიანების შემთხვევაში გაიცემა ამ თანხის სათანადო ნაწილი.

11. სადაზღვეო სახლურზე, რაც კოლექტიურ მეურნეობებს, კოლმეურნეობებს და ინდივიდუალურ შრომითს მეურნეობებს ერგებათ სავალდებულო საგანაკვეთო დაზღვევისათვის, არ შეიძლება მიიქცეს რაიმე ვალის გადახდევინება, რაც მათ ჰმართებთ სახელმწიფო ორგანოებისა და კერძო პირებისა, სავალდებულო საგანაკვეთო დაზღვევის გადასახადისა და ამ გადასახადის ნარჩენის გარდა.

12. კოლექტიური მეურნეობების კუთვნილ შენობათა, სასოფლო-სამეურნეო და სამრეწველო საწარმოთა (გაწყობილობით), სასოფლო-სამეურნეო ინვენტარისა, მექანიზებული ტრანსპორტისა, მინდვრისა და ველის პროდუქციის ცეცხლისა და სხვა სტიქიური უბედურებისაგან დაზღვევისათვის დაწესებულია სადამზღვეო გადასახადის შემდეგი განაკვეთები (ტარიფები), დაზღვეული თანხის 100 მანეთზე: სოფლიად—45 კაპ., ხოლო ქალაქად—23 კაპ.

შენიშვნა. იმ ადგილებში, სადაც შემოღებულია ნათესების დაზღვევა სეტყვისაგან, კოლმეურნეობების კუთვნილი მინდვრის და ველის პროდუქციის ცეცხლისა და სხვა სტიქიური უბედურებისაგან დაზღვევისათვის სადაზღვეო გადასახადი არ გადაიხდევინება.

13. ინდივიდუალური მეურნეობების და კოლმეურნეობების შენობათა და სასოფლო-სამეურნეო საწარმოთა (გაწყობილობით) ცეცხლისაგან დაზღვევისათვის ქალაქებში სადაზღვეო გადასახადის განაკვეთი დაწესებულია დაზღვეული თანხის 100 მანეთზე—50 კაპ. რაოდენობით.

14. სასოფლო-სამეურნეო მცენარეების—სეტყვისა და მოუსავლიანობისაგან და აგრეთვე სასოფლო-სამეურნეო ცხოველების—სიკვდილისაგან დაზღვევისათვის დაწესებული სადაზღვეო გადასახადის განაკვეთები აღნიშნულია მე-6, 7 და 8 დანართებში.

შენიშვნა. იმ მსხვილფეხა რქოსანი საქონლისა, ღორისა, ცხვრისა და თხის დაზღვევისათვის, რაც კოლმეურნეობების სასაქონლო ფერმებშია, სადაზღვეო გადასახადი მცირდება 30%-ით.

15. იმ კულაკური მეურნეობებისათვის, რომლებიც ინდივიდუალური წესით იბეგრებიან, და იმ პირებისათვის, რომლებსაც საშემოსავლო გადასახადი შეეწერილი აქვთ მე-3 №-ის განრიგებით, სადაზღვეო გადასახადის დაწესებული განაკვეთები დიდდება ერთი-სამად ყველა სახის დაზღვევის ხაზით.

16. სელისა და კანაფის ნათესების გვალვისაგან დაზღვევის გადასახადი მეურნეობებს, გარდა კულაკურისა, არ გადახდებათ; ხოლო კულაკურ მეურნეობებში სელისა და კანაფის ნათესების გვალვისაგან დაზღვევისათვის გადაიხდევინება დაზღვეული თანხის 100 მანეთზე 9 მანეთი.

17. სადაზღვეო გადასახადის შეტანისათვის დაწესებულია შემდეგი ზღვრული ვადები (პროცენტობით რესპუბლიკის ხაზით გამოანგარიშებული სადაზღვეო გადასახადის საერთო თანხის მიმართ):

კოლექტიური მეურნეობებისათვის: 25% 1932 წ. სექტემბრის 15-ისთვის
 30% " ნოემბრის 1-ისთვის
 45% " დეკემბრის 1-ისთვის

ინდივიდუალური შრომითი მეურ-
 ნეობებისათვის და კოლმეურნე-
 ბისათვის 20% " სექტემბრის 15-ისთვის
 40% " ნოემბრის 1-ისთვის
 40% " დეკემბრის 1-ისთვის.

18. კულაკური მეურნეობანი და აგრეთვე ის პირნი, რომელნიც დაბეგ-
 რილი არიან საშემოსავლო გადასახადით მე-3 №-ის განრიგების თანახმად, იხ-
 დიან თავიანთ ხვედრ სადაზღვეო გადასახადს მოლინად არა უგვიანეს 1931 წ.
 სექტემბრის 1-ისა.

19. დაწესებულ ვადაზე არ შეტანილი სადაზღვეო გადასახადი ჩაირიც-
 ხება ნარჩენად და გადაიხდებიან გადასახად-გამოსაღებთა გადახდებიანების-
 თვის დადგენილი წესით. ნარჩენს დაერიცხება საურავი შემდეგი რაოდენობით:

ა) 0,1% კოლმეურნეობებს;

ბ) 0,2% კოლმეურნეებს და ინდივიდუალურ შრომითს მეურნეობებს;

გ) 1% კულაკურ მეურნეობებს და იმ პირთ, რომელთაც საშემოსავლო
 გადასახადი შეწერილი აქვთ მე-3 №-ის განრიგებით.

20. მთლად განთავისუფლდება სადაზღვეო გადასახადისაგან:

ა) ის კოლმეურნეობა, რომელიც 1932 წელს სავსებით განთავისუფლებული
 იყო სასოფლო-სამეურნეო გადასახადისაგან;

ბ) ის კოლმეურნეობა, რომელიც სავსებო წესით გადასახლდა ახალ ად-
 ვილას.

21. ნაწილობრივ განთავისუფლებიან სადაზღვეო გადასახადისაგან ის
 კოლმეურნეობანი, რომელთა შედგენილობაშიაც შედიან:

ა) ის პირი, ვინც დაჯილდოებულია საბჭოთა კავშირის, მოკავშირე რეს-
 პუბლიკის და ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების ერთი ან
 რამდენიმე ორდენით ან საპატიო რევოლუციონური იარაღით, და აგრეთვე
 შრომის გმირი;

ბ) ყოფილი წითელარმიელი და წითელპარტიზანი;

გ) ვადიანი (შეუწყვეტელი) ან ზევადიანი სამსახურის მერიგეთა და უმც-
 როს თავმდგომთა საკადრო შედგენილობის სამხედრო მსახური, 1932 წლის
 შემოდგომაზე გაწვეულთა გამოუკლებლად;

დ) საშუალო, უფროს და უმაღლეს თავმდგომთა შედგენილობის რეზერვში
 მყოფი, საკადრო სამხედრო მსახური;

ე) საშუალო, უფროს და უმაღლეს თავმდგომთა შედგენილობის ის პირი,
 რომელიც იმყოფება გრძელვადიან შევებულებაში, ტერიტორიალური ნაწილების
 ცვალებად შედგენილობაში ან სათადარიგოდ და რომელიც გაწვეულია ასეთ
 პირთათვის დაწესებულ შეკრებაზე ან ინსტრუქტორად წვევამდე თუ ჯარგარეშე
 მომზადების ჩასატარებლად;

ვ) უმცროსი საკომანდო შედგენილობის სამხედრო მსახური, რომელიც და-
დარიცხულია გრძელვადიანი შევებულებიდან ტერიტორიალური ნაწილების ცვა-
ლებად შედგენილობაში;

ზ) მილიციისა და გამხედროებული დაცვის (მათ შორის გამხედროებული
სახანძრო დაცვის) ოპერატიულ-სამწყობრო და საადმინისტრაციო-სამეურნეო
შემადგენლობის მომუშავე;

თ) იმ პირის ქვრივი და არასრულწლოვანი ბავშვი, რომელიც მოკლუ-
ლია კულაკობის წინააღმდეგ გამოსვლისათვის, და აგრეთვე ქვრივი და არა-
სრულწლოვანი ბავშვი ტყის დარგში მომუშავისა, რომელიც მოკლულია სამ-
სახურის დროს ან სამსახურებრივი მოვალეობის აღსრულებასთან დაკავში-
რებით;

ი) ომისა და შრომის ინვალიდი, რომელიც მიკუთვნებულია ინვალიდობა
1, 2 და 3 ჯგუფისათვის;

კ) კოლმეურნეობაში მიღებული საბავშვო სახლის მოწაფე და უდენდამო
ობოლი.

ამ კოლმეურნეობებს მოეხსნებათ სადაზღვეო გადასახადის ის ნაწილი, რაც
ზემოდ ჩამოთვლილ მოქალაქეებზე მოდის.

ამის გარდა, ნაწილობრივ განთავისუფლებიან სადაზღვეო გადასახადისა-
გან იმ სტიქიური უბედურებით დაზარალებული კოლმეურნეობანი, რაც გათვა-
ლისწინებული არ არის უწყებულ ადგილას შემოღებული სახის სავალდებულო
საგანაკვეთო დაზღვევით.

სარაიონო სავალდასახადო კომისიები და საქალაქო საფინანსო ორგანოები,
ა/კსესრ ფინანსთა სახალხო კომისარიატის ინსტრუქციის თანახმად, აწესებენ,
სახელდობრ რა რაოდენობით მოეხსნას კოლმეურნეობებს სადაზღვეო გადა-
სახადი.

22. მთლად განთავისუფლება სადაზღვეო გადასახადისაგან კოლმეურნეთა
და ინდივიდუალურ მეურნეთა მცირეძალოვანი მეურნეობა:

ა) უკეთუ მეურნეობის სადაზღვეო გადასახადის საერთო თანხა 1 მან. არ
აღმატება;

ბ) უკეთუ მეურნეობა 1932 წელს მთლად განთავისუფლებული იყო სა-
სოფლო-სამეურნეო გადასახადისაგან.

23. ნაწილობრივ, არა ნაკლებ, ვიდრე ერთი მესამედით, განთავისუფლ-
დება სადაზღვეო გადასახადისაგან კოლმეურნეთა და ინდივიდუალურ მეურ-
ნეთა მეურნეობა, უკეთუ მის შედგენილობაში შედიან:

ა) ის პირნი, რომელნიც ჩამოთვლილ არიან 21 მუხლის „ა“-„კ“ პუნქ-
ტებში;

ბ) მეურნეობა, რომელიც დაზარალებულია ისეთი სტიქიური უბედურები-
საგან, რაც გათვალისწინებული არ არის უწყებულ ადგილას შემოღებული სახის
სავალდებულო საგანაკვეთო დაზღვევით, უკეთუ ეს მეურნეობა მთლად ან ნაწი-
ლობრივ განთავისუფლებულია სასოფლო-სამეურნეო გადასახადისაგან;

გ) იმ გადასახლებულის მეურნეობა, რომელიც, თანახმად გადასახლების
წესებისა, გადავიდა ახალ ადგილას—გადასახლების პირველ წელს, და აგრეთვე
ის მცირეძალოვანი მომთაბარე მეურნეობა, რომელიც გადადის მკვიდრ ბინად-
რობაში.

სარაიონო საგადასახადო კომისიები და საქალაქო საფინანსო ორგანოები ა/კსფსრ ფინანსთა სახალხო კომისარიატის ინსტრუქციის თანახმად, აწესებენ, სახელდობრ რა რაოდენობით მოეხსნას გადასახადი ამ მუხლში აღნიშნულ მეურნეობებს.

24. იმ კოლმეურნეობებისა, კოლმეურნეებისა და ინდივიდუალური მეურნეობების შეღავათები, რომელთა შედგენილობაშიაც შედიან 21 მუხლის „გ“ პუნქტში აღნიშნული სამხედრო მსახურნი, ძალაში რჩება ერთი წლის განმავლობაში დღიდან სამხედრო მსახურის დათხოვნისა გრძელვადიან შევბუღებაში, სათადარიგოდ ან სრულიად სამსახურიდან.

25. კულაქურ მეურნეობას და იმ პირს, რომელიც საშემოსავლო გადასახადს მე-3 №-ის განრიგების მიხედვით იხდის, არავითარი შეღავათი არ ეძლევა სავალდებულო საგანაკვეთო დაზღვევის სფეროში.

26. შემოსული სადაზღვეო გადასახადის საერთო თანხიდან 8% მიიქცევა ადგილობრივ სახსარში; სარაიონო და საქალაქო ბიუჯეტით—ხანძრისა, წყალდიდობისა და ოთხფენი საქონლის გაწყდომის წინასწარ თავიდან ასაცილებლად და წინააღმდეგ საბრძოლველად საკირო ხარჯებისათვის, ხოლო 2% შედის საქართველოს სსრ ფინანსთა სახალხო კომისარიატის განკარგულებაში იმ რაიონების სახსართა გაძლიერების მიზნითვის, რომელნიც ხანძრისა და საქონლის გაწყდომის საშიშროების შხრით ნაკლებად საიმედო მდგომარეობაში იმყოფებიან. აღნიშნული 8%-იანი ანარიცხიდან 50% შედის სარაიონო ბიუჯეტში, ხოლო 50% გადაირიცხება სასოფლო ბიუჯეტში.

საქ. სსრ ს.კ.ს-ის თავმჯდომარე გ. მგალობლიშვილი.

საქ. სსრ ს. კ. ს-ის საქმეთა მმართველი რ. შომხაია.

1932 წ. ივლისის 4.

ტფილისი.

დ ა ნ ა რ თ ი მ ბ ი

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს დადგენილებიან 1932 წ. საქართველოს სოფლებში და ქალაქებში სავალდებულო საგანაკვეთო დაზღვევის შესახებ.

დ ა ნ ა რ თ ი 1.

რთული სასოფლო-სამეურნეო ინვენტარი და მექანიზებული ტრანსპორტი, რაც დაზღვეულ უნდა იქნეს ცეცხლისაგან და სხვა სტიქიურ უბედურებისაგან კოლმეურნეობებში (სახ.-სამ. კომუნა, სახ.-სამ. არტელი და მიწის საერთო ძალით დამმუშავებელი ამხანაგობა) სავალდებულო საგანაკვეთო დაზღვევის წესით.

1. ტრაქტორები ყოველგვარი სისტემისა.
2. გუთნები ყველა სისტემისა (სატრაქტორო და საცხენო).
3. ფარცხები სატრაქტორო.
4. მწყრივად მთესავი მანქანები ყოველგვარი სისტემისა.
5. საიხინო ფოცხები.

6. მარცვალსაწმენდი მანქანები (სანიავებლები, დამხარისხებლები, ტრაიკერები და სხვა მისთ.).
7. კომბაინები.
8. რთული და უბრალო საღებავი მანქანები.
9. სამკალი მანქანები.
10. სათიბი მანქანები.
11. ძნის საკრავი მანქანები.
12. თივის საწნეხი მანქანები.
13. ლოკომობილები და სხვა მექანიკური ძრავები.
14. სეპარატორები, სადღებლები, ცენტროფუგები.
15. ინკუბატორები და ბოუდერები.
16. მოტოკულტივატორები.
17. კოპტონისა და მარცვლის სამტერვეი მანქანები.
18. საწნეხელი და ჭაჭის საქაჩავი მანქანები, ვერმორელები.
19. მექანიზებული ტრანსპორტი.

და ნ ა რ თ ე 2.

სახ.-სამ. მცენარეების ცეცხლისაგან დაზღვევის სადაზღვეო ხაზლაურის ნორმები.

ტექნიკური და სპეციალური კულტურების სახელწოდება	ნორმები მანეთობით	ჰექტარზე
	კოლექტიურ მეურნეობისათვის	კოლმეურნეებისა და ინდივიდუალურ მეურნეებებისათვის
1. მარცვლეული კულტურები	75	60
2. ცერცოვანი კულტურები	120	100
3. მზესუმკვრიტა	150	120
4. ნათესი ბალახები	200	150
5. სასილოსო კულტურები	75	60
6. ბოსტნები	400	350
7. ბახჩები	300	250
8. ხილის ბაღები	600	500
9. თუთის ნარგავები	250	200
10. ვენახები	800	600
11. კარტოფილი	150	120
12. ფესვნაყოფა საკვები	175	125
13. ყვითელი თამბაქო აფხაზეთში	1000	750
14. " " აფხაზეთის გარდა	800	600
15. ბრინჯი	300	250
16. ჩაი	800	600
17. სხვა კულტურები	175	125

სახ.-სამ. ცხოველთა სიკვდილისაგან დაზღვევის სადაზღვეო საზღაურის ნორმები.

სხვადასხვა ცხოველის სახე	ნორმები მანეთობით სულზე	
	კოლმეურნეობებისათვის	კოლმეურნეებისა და ინდივ. მეურნეებისათვის
მოზარდი 1-დან 2 წლამდე	50	45
კამეჩი და ფურ-კამეჩი 2 წლიდან	125	110
სხვა მსხვილი რქოსანი საქონელი 2 წლიდან	90	80
ცხენი და აქლემი ორი წლიდან	100	90
ვირი ორი წლიდან	30	25
ცხვარი და თხა 6 თვიდან	20	—
ღორი 6 თვიდან	50	—

და ნ ა რ თ ი 4.

სახ.-სამ. მცენარეების მოუსავლიანობისაგან დაზღვევის პასუხისმგებლობის ზღვრული ნორმები.

კულტურების სახელწოდება	ნორმა ცენტნერობით 1 ჰექტარზე		ნორმა მანეთობით 1 ჰექტარზე	
	კოლმეურნეობებისათვის	კოლმეურნეებისა და ინდივიდუალური მეურნეებისათვის.	კოლმეურნეობებისათვის	კოლმეურნეებისა და ინდივიდუალური მეურნეებისათვის
1. ბამბა	5	4	150	120
2. კენაფი	13	12	50	50
3. სოია	6,5	4,5	100	70
4. კუნჯუთი	3	2,5	90	80
5. აბუსალთანი	4	3,2	75	60
6. არაბისი	6	4,5	650	490
7. სუძა	3	2	80	60
8. თამბაქო აფხაზეთში:				
სამსუნი	6	5	900	750
ტრაპეზონი	6	5	750	600
თამბაქო აფხაზეთის გარეშე	6	5	750	600

**სელის და კანაფის გვალვისაგან დაზღვევის პასუხისმგებლობის
 ზღვრული ნორმები.**

კულტურების სახელწოდება	ნორმები ცენტნერობით ერთ ჰექტარზე	
	კოლექტიურ მეურნეობებისათვის	კოლმეურნეებისა და ინდივიდუალურ მეურნეებისათვის
1. სელი „დოღუნეც“		
ა) ჩალად	15	12
ბ) თესლად	2,5	2
2. სელი „კუდრაშ“		
ა) თესლად	3	2,5
3. კანფი:		
ა) ჩალად	25	20
ბ) თესლად	4,2	3,4

დ ა ნ ა რ თ ი ნ.

**სას.-სამ. მცენარეების დასეტყვისაგან დაზღვევის გადასახადის
 განაკვეთები (ტარიფები).**

სეტყვის სა- შიშროების ზოლები	სეტყვა-მგრძნობიარობის კლ ა ს ე ბ ი								
	სეტყვა-მგრძ. I კლასი			სეტყვა-მგრძ. II კლასი			სეტყვა-მგრძ. III კლასი		
	კოლ- მეურნ.	ინდი- მეურნ.	კულაბ- მეურნ.	კოლ- მეურნ.	ინდი- მეურნ.	კულაბ- მეურნ.	კოლ- მეურნ.	ინდი- მეურნ.	კულაბ- მეურნ.
I	1,2	1,5	4,5	2,0	2,8	8,4	2,8	4,0	12,0
II	1,6	2,3	6,9	2,8	4,0	12,0	3,6	5,3	15,9
III	2,0	2,8	8,4	3,8	5,3	15,9	4,5	6,3	18,9
IV	2,5	5,6	10,8	4,5	6,3	18,9	5,0	7,6	22,8

შენიშვნა 1. სეტყვა-მგრძნობიარობის მიხედვით სას.-სამ. კულტურები იყოფა კლასებად შემდეგნაირად:

I კლასი: სიმინდი, ფესვნაყოფა და ბოლქოვანი (საქონლის საკვები და ბოსტნის ჭარხალი, კარტოფილი, მიწივაშლა, თაღვაში, ბოლოკი), საკვები ბალახები (იონჯა, ტიმოთის ბალახი), კვავი, ხორბალი, ასლი, ქერი, სორგო,

ლომი, შერია, ფეტვი, ხორბლეულ-ცერცოვანი (მუხუდო, ლობიო, ცერცვი, ვიკა, ფასოლი), სუდანის ბალახი;

II კლასი: უგრეხელა, ბრინჯი, მარცვლოვანი, ზეთოვანი (მზესუმზირა, კუნჯუთი, აბუსალათინი, ხაშხაში), ბახჩის და ბოსტნის კულტურები (საზამთრო, ნესვი, გოგრა, კიტრი, პამიდორი), ბოჭკოვანი (ბამბა, სელი კანაფი, გოგში), სამკურნალო ბალახები, ლუფა;

III კლასი: ხილი, მხილი, ყურძენი, თამბაქო, სვია თუთა, ხილეულ-მხილეული სანერგეების ნარგავები, ჩისა და მანდარინის პლანტაციები.

შენიშვნა 2. სეტყვის საშიშროების მხრით საქართველოს ტერიტორია იყოფა ოთხ ზოლად:

I ზოლი: ქუთაისის, ქიათურის, ხონის, სამტრედიის, ვანის, ლანჩხუთის, ოზურგეთის, აბაშის, სენაკის, მარტვილის, ხობის, ზუგდიდის, ჩხოროწყუს და ფოთის რაიონები და აჭარისტანი;

II ზოლი: ტფილისის, მცხეთის, გარე-კახეთის, ყარაიას, აღბულახ-მანგლისის, წალკის, ბაღდადის, ჩოხატაურის და წალენჯიხის რაიონები;

III ზოლი: ბორჩალოს, ლუქსემბურგის, ბაშკირეთის, კასპის, ხორავოლუს, ზესტაფონის და ჩხარის რაიონები და აფხაზეთი;

IV ზოლი: გორის, ბორჯომის, სტალინისის, ხევის, ახალციხის, ადიგენის, ახალკალაქის, ტოლოშის, გორელავოს, თელავის, ყვარლის, გურჯაანის, სიღნაღის, ლაგოდეხის, ტყიბულის, ონის, ამბროლაურის, ცაგერის და ქვემო-სვანეთის რაიონები და სამხრეთ-ოსეთი.

და ნ ა რ თ ი 7.

სახ.-ხამ. მცენარეების მოუსავლიანობისაგან დაზღვევის გადასახადის განაკვეთები (ტარიფები)

	კულტურების სახელწოდება	კოლმეურნეობებისათვის	კოლმეურნეობებისა და ინდივიდუალური მეურნეობებისათვის	კულაკურ მეურნეობებისათვის
1.	ბამბა	2,2	3,6	10,8
2.	სოია, კენაფი, აბუსალათინი	4,4	7,56	22,68
3.	არაზისი, სუძა, კუნჯუთი	5,5	8,4	25,2
4.	თამბაქო	3,3	4,8	14,4

დანართი 8.

სახ.-სამ. ცხოველების სიკვდილისაგან დაზღვევის
გადასახადის განაკვეთები (ტარიფები).

	ცხოველის სახელწოდება	კოლმეურნეობებისათვის	კოლმეურნეებისა და ინდივიდუალური მეურნეებისათვის		კულაკურ მეურნეობებისათვის	
		სიფლად და ქალაქად	სოფლად	ქალაქად	სოფლად	ქალაქად
1.	მსხვილფეხა რქოსანი საქონელი	2,6	4,7	4,7	14,1	14,1
2.	ცხენი, აქლემი, ვირი	4,2	8,2	9,0	24,6	27,0
3.	თხა, ცხვარი	6,0	—	—	—	—
4.	ლორი	6,0	—	—	—	—